

zaaknummer 2013 T 964

Datum beslissing 3 januari 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Boogaard, advocaat te
Eindhoven.

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouwe van
Lourdes te Eindhoven.
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 19 juli 2013.

Op 24 september is bij de griffie een verweerschrift van aangeklaagde ingekomen.

Voorts is op 6 november 2013 namens aangeklaagde bij de griffie binnengekomen een verweerschrift van mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam.

Op 4 december 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met een kennis, [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. J.P.C. van den Boogaard, advocaat te Eindhoven.

Namens aangeklaagde is verschenen mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te Amsterdam.

Aangeklaagde is niet verschenen en heeft via zijn juridisch adviseur laten weten dat hij geen mogelijkheden ziet om via skype te worden gehoord.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager was lid van het jeugdkoor van de [Stichting], waarvan aangeklaagde de oprichter was. De ouders van klager waren lid van het bestuur van [Stichting]. Klager kwam als klein kind aldus al op jonge leeftijd in aanraking met deze organisatie.

Klager was zes à zeven jaar oud (rond 1970) toen hij bij het koor ging en zeven jaar oud toen hij voor het eerst meeging op een jeugdkamp dat door [Stichting] was georganiseerd. Dit betrof een jeugdkamp voor kinderen van zes tot twaalf jaar oud in [plaats]. Het was gebruikelijk dat de leiding op het kamp met 4 of 5 jongens in een tent sliep. De kampleider (aangeklaagde) plande de indeling van de tenten.

Klager kan zich niet goed meer herinneren hoe vaak hij mee is geweest op het kamp. Hij schat dat het zo'n 5 tot 6 keer is geweest. Op één van deze jeugdkampen is het misbruik door aangeklaagde begonnen, klager schat dat hij toen zeven jaar oud was,. Hij herinnert zich dat hij sliep in een tent met vier of vijf andere jongens en aangeklaagde.

Vroeg in de ochtend, voorafgaand aan het aankleden en het ontbijt, moesten de jongens een voor een bij aangeklaagde in de slaapzak komen. Aangeklaagde trok dan bij klager zijn pyjamabroek en onderbroek naar beneden en manoeuvreerde klager zo dat hij bloot boven op diens penis kwam te liggen. Na wat 'glibberen' trok hij klager iets omhoog, zodat hij met zijn penis tussen de billen van klager zat. Klager voelde vervolgens iets glibberigs en plakken.

Klager schat in dat dit twee à drie keer in de week voorkwam. Klager is tot ongeveer zijn twaalfde jaar meegegaan op kamp, zodat het misbruik tussen de 12 en 18 keer heeft plaatsgehad. Ook de andere jongens in de tent werden op dezelfde wijze het slachtoffer van misbruik. Hiervan is klager getuige geweest.

Ook heeft het misbruik zich voorgedaan op de kamer van aangeklaagde in het broederhuis, huize Voorburg. Daar kleepte aangeklaagde klager uit en moest klager bij hem in bed gaan liggen, alwaar aangeklaagde klaarkwam tussen de billen en benen van klager. Klager werd vervolgens beloond met een flesje limonade en mocht daarnaast beneden in de centrale woonkamer ter compensatie iets uitzoeken uit een bruine of zwarte kast die daar stond. Klager schat dat dit in een jaar tijd zeker zes keer is voorgevallen.

2.2. Het misbruik heeft een enorme impact gehad op het leven van klager, en heeft dat nog steeds.

Als jonge jongen was klager extreem introvert en leefde hij in zijn eigen wereldje. Hij droeg een geheim met zich mee dat hij niet kon en mocht delen met zijn ouders. Klager was niet bereikbaar voor derden die hem wilden helpen. Klager was angstig en steeds op zijn hoede; hij had regelmatig het gevoel achtervolgd te worden. Hij vertrouwde niemand meer en hij heeft lang in zijn bed geplast en last gehad van hyperventilatie.

In zijn pubertijd had klager geen aansluiting met zijn leeftijdsgenootjes. Hij voelde een grote behoefte om weer klein te zijn en plaste dan bewust in zijn broek. Hij was dan weer een kleine jongen en was weer daar waar het veilig was. De sterke behoefte om weer in de luiers te zijn werd voor klager een obsessie. Deze obsessie werd zo groot, dat klager er geen controle meer over had. Hij wilde constant luiers dragen. Klager heeft rond zijn 22^e jaar juist aangeklaagde schriftelijk ingelicht omtrent zijn situatie (hij was een vertrouwenspersoon voor klager binnen de kerk) en gevraagd of hij hem niet kon helpen, waarna aangeklaagde ervoor gezorgd heeft dat hij rond 1986 bij een psychiater van [instelling] terecht kwam.

In 1995 is klager naar zijn huisarts gegaan die hem doorverwees naar een psycholoog/seksuoloog. Tijdens het consult werd besproken dat klager problemen had met seksualiteit, dat hij nooit echt seks met een vrouw had gehad, dat hij bang was om te falen, dat hij zich bevuilt bij het masturberen en dat hij zich schaamt.

Als gevolg van dit alles (het misbruik, de seksuele problematiek en de obsessie om luiers te dragen) heeft klager tevens moeite met het aangaan en onderhouden van liefdesrelaties. Seks is eigenlijk niet mogelijk voor klager: hij kan geen orgasme krijgen in het bijzijn van een ander.

2.3. Klager voelt een grote behoefte om de leugens van aangeklaagde aan de kaak te stellen. Hij wenst aangeklaagde te 'ontmaskeren': het kwetst klager dat aangeklaagde nog

steeds op een voetstuk lijkt te staan, ondanks het leed dat hem en andere kinderen door aangeklaagde is aangedaan. Klager wenst met de indiening van deze klacht dan ook tevens de andere slachtoffers te ondersteunen.

Klager hoopt met het indienen van een klacht dat er uiteindelijk sprake kan zijn van verwerking, dat hij een en ander voortaan een plek kan geven en kan laten rusten.

3. Het verweer/ De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde ontkent kinderen te hebben misbruikt. Hij stelt dat seksueel verkeer met wie dan ook volkomen is uitgesloten en dat 'slechts' eenmaal is voorgekomen dat klager bij aangeklaagde in bed heeft gelegen, nadat zij zich allebei uitgekleeft hadden.

De inhoud van een eerder mailbericht waarin aangeklaagde zou hebben erkend dat hij kinderen seksueel heeft misbruikt is, trekt hij in, nu de inhoud van dit mailbericht niet vrijwillig tot stand is gekomen en niet overeenkomt met de waarheid.

Aangeklaagde stelt voorts dat hij, omdat hij genitale tuberculose heeft gehad en daarna in de jaren '40 een orchidectomie heeft ondergaan, onmachtig is seksuele relaties aan te gaan.

De Plaatsvervangend Provinciale Overste [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik tijdens de zomerkampen, maar dat hem sinds enkele jaren bekend is geworden dat in 2002 een klacht tegen aangeklaagde is ingebracht en dat aangeklaagde in 2011 gevolg heeft gegeven aan de oproep van de Commissie Deetman om melding te maken van hetgeen in het verleden is gebeurd.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het tijdsverloop zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken.

De klachtencommissie heeft bij haar advies het volgende in aanmerking genomen:

Aangeklaagde heeft ontkend seksueel misbruik te hebben gepleegd.

Klager heeft echter op een authentieke wijze en gedetailleerd zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast is bij de Commissie Deetman één geval van misbruik door aangeklaagde bekend en wordt in de klaagschriften 2011T 303 en 2012 T 702 eveneens over seksueel misbruik door

aangeklaagde gesproken. Daarbij valt op dat bij beide klaagschriften, net als in onderhavig klaagschrift, het misbruik plaatsvond tijdens een kamp, respectievelijk in [plaats] en [plaats] (Duitsland) en dat het voor klagers, evenals voor klager in onderhavig klaagschrift, duidelijk was dat zij niet de enigen waren die tijdens het kamp werden misbruikt. In het klaagschrift 2011T303 heeft eveneens na het kamp misbruik op [Stichting] plaatsgevonden. Aangeklaagde heeft in een e-mail van 30 januari 2013 erkend dat hij éénmaal een tienjarig jongetje gevraagd heeft om zich voor hem te ontkleden. In een e-mail van 15 maart 2013 heeft aangeklaagde erkend zich aan seksueel misbruik schuldig te hebben gemaakt. Met betrekking tot beide genoemde klaagschriften is het advies uitgebracht om de klacht gegrond te verklaren.

De Klachtencommissie acht gelet op het hierboven overwogene de verklaring van klager over het seksueel misbruik door aangeklaagde aannemelijk. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager bij aangeklaagde in de slaapzak moest komen liggen, dat aangeklaagde dan bij klager en zichzelf zijn pyjamabroek en onderbroek naar beneden deed en klager vervolgens zo manoeuvreerde dat klager bloot boven op zijn penis kwam te liggen. Hierna trok hij klager omhoog, zodat aangeklaagde met zijn penis tussen de billen van klager zat. Dit is in een periode van vijf jaren tussen de 12 en 18 keer voorgekomen. Voorts acht de Klachtencommissie aannemelijk dat aangeklaagde klager zes keer heeft misbruikt door zich, tegen klager aanliggend, tussen de billen en benen van klager te bevredigen.

De Klachtencommissie ziet geen aanleiding om aan te nemen, dat de beide genoemde e-mails van aangeklaagde niet van hem afkomstig zouden zijn of onder ontoelaatbare druk tot stand gekomen zouden zijn.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 7 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. De Klachtencommissie overweegt, dat gelet op het feit dat aangeklaagde nog actief lid is binnen de Rooms Katholieke Kerk, er mogelijk nog passende maatregelen kunnen worden genomen tegen aangeklaagde en geeft dit de Algemene Overste van de Congregatie in overweging. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen mogelijk ook bijdragen aan de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Plaatsvervangend Provinciale Overste [naam] van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes de klacht gegrond te verklaren

Dit advies is vastgesteld op 3 januari 2014 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. Th.M. Bronzwaer en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.